

Bibliotekarstudentens nettleksikon om litteratur og medier

Av Helge Ridderstrøm (førsteamanuensis ved OsloMet – storbyuniversitetet)

Sist oppdatert 24.06.24

Om leksikonet: https://www.litteraturogmedieleksikon.no/gallery/om_leksikonet.pdf

Forfatterselskap

En forening (stiftelse, organisasjon) opprettet for å bevare minnet om og vekke interesse for en forfatter og hennes/hans forfatterskap. En idealistisk, “non-profit”-organisasjon. Forfatterselskapet markerer merkedager (forfatterens fødselsdag, jubileer), formidler, holder konferanser, lager websider, gir ut tidsskrift, får gjenopptrykt bøker, støtter forskningsarbeid om forfatteren, arkiverer og dokumenterer. Det kan være forfatterselskapet som har ansvaret for forfatterens etterlatte manuskripter, etterlatte gjenstander, samt å drive og vedlikeholde museer og minnesmerker. Et forfatterselskap kan også bli stiftet for å holde ved like interessen for en gruppe forfattere eller en skrive- eller periodestil (f.eks. beatlitteratur).

Selskapet ser det som sin oppgave å gjøre forfatteren synlig og sørge for at hennes/hans verk blir diskutert i offentligheten (Plachta 2008 s. 178). Selskapet fungerer som en “lobby” som har som mål å fastholde forfatterens navn og tekster i offentlighetens hukommelse (Schütz 2010 s. 209). Disse selskapene kan oppfattes som en fortsettelse av tradisjonen med akademier (Joch og Wolf 2005 s. 43).

Mange selskap har blitt grunnlagt på forfatterens fødsels- eller dødsdag i forbindelse med et jubileum (Plachta 2008 s. 140).

Litterære selskap “er ein institusjon med djupe røter ute i Europa, men dei har vore mindre vanlege her på berget. Bjørnson-forbundet vart rett nok stifta i 1917 og Ibsen-forbundet i 1948, og i 1955 kom Olav Duun-klubben i Oslo til som det tredje litterære selskap her i landet. Dei siste ti-femten åra har det elles kome til ei rad litterære selskap, Falkberget-ringen, Prøysens Venner og Wildenwey-Selskapet berre for å nemne nokre. Olav Duun-klubben i Oslo har til formål å utvide og utdjupe kjennskapen til Olav Duuns dikting. Det freistar ein å realisere gjennom møteverksemd og gjennom innsats frå enkeltmedlemmene for å formidle Duuns dikting på ulike felt. På møta er det ei innleiing om eit emne frå Duuns dikting, somtid også andre litterære emne, og deretter er ordskifte. Klubben har opp gjennom åra arbeidd for at Duuns bøker til kvar tid skal vere tilgjengelege i bokhandlar og på bibliotek, og han har òg vore aktivt engasjert i fleire av Duunstemna på Jøa som har vore arrangerte kvart ti-år sidan 1966.” (Einar Vannebo i ekstrasnummer av *Dag og tid* 26. september 1996 s. 21).

Selskapet tar ofte på seg å bevare dikterens arbeidrom, skrivestue eller hele dikterhjemmet. Forfatterselskaper kan stå bak komplette brevutgivelser, som kan bli bindsterke verk og der utgivelsen pågår gjennom tiår. Det utgis årbøker og årsrapporter, som ofte inneholder blandede tekster om forfatteren.

Noen selskap deler ut stipend og arrangerer arbeidsseminarer for forfattere (Schütz 2010 s. 210). Det britiske Charles Dickens-selskapet driver filantropisk virksomhet, helt i forfatterens ånd.

Da Det tyske Shakespeare-Selskap ble stiftet i 1864, var det antakelig det første forfatterselskapet som gjaldt én enkelt forfatter og som hadde forfatternavnet i navnet på selskapet (Plachta 2008 s. 140). Det eldste svenske litteraturselskapet er Bellmans Minne, fra 1899.

I 1885 ble det grunnlagt et tysk Goethe-selskap med til sammen ca. 10.000 medlemmer fordelt på 50 steder i Tyskland som hadde medlemsgrupper. Dette var det eneste forfatterselskapet som fortsatte som en felles tysk forening under den kalde krigen, da det var to tyske stater (BRD og DDR) (Jan Süselbeck i Eke og Elit 2019 s. 129). I 1886 ble det grunnlagt et engelsk Goethe-selskap (Prang 1972 s. 398). Det har også blitt etablert et internasjonalt Faust-selskap, med Goethe som den meste kjente dikteren som har skrevet om Faust.

“Syv år etter sin død fikk dikteren og samfunnsdebattanten Bjørnstjerne Bjørnson sin egen “fanklubb”. Entusiasmen var stor da over 1000 av foreningens medlemmer første gang møttes til et ukelangt treff. “Hundreder av unge piker og gutter strømmet sammen fra alle kanter med hvite og røde baand i knaphullet. Brogete faner lyste i solen. Ved 10-tiden var plassen foran universitetet stuvende full, omkring 1200 unge mennesker hadde da samlet sig. Snart var aulaen stuvende full av de unge skarer. Som med forundringens glød i øinene saa sig om i denne berømmelige sal”, rapporterte Dagbladets utsendte fra åpningen den 13. august 1918. Kongen og kronprinsen ankom. Dagbladet fortsatte begeistret: “Saa besteg hr. Joh. Hertzberg talerstolen. Under aandesløs stillhet holdt han aapningstalen. Det var som at sitte i en kirke og høre sin yndlingsprest præke. Som han stod der og messet med hodet tilbakekastet og begeistringens hellige glød i øinene.” Det var Fredrikke Berentsen, lærer ved Bærums Middelskole, som hadde ideen til et Bjørnsonforbund, og på et møte 14. mars 1917 i Pædagogisk Samfund ble forbundet dannet. Formålet var å “samle ungdom fra de forskjellige skoler, samfundslag og landsdele, samle dem om de literaturskatte vi eier, (...) for at styrke fædrelandssind og fædrelandskjærlighet. Netop i en tid hvor onde magter strides om herredømmet, da pengegriskhet og vindesyke forsimpler sindene og slører ungdomstrangen til at se opad mot lysende maal, netop nu trænger vi en reisning for kulturelt og nationalt liv (...) Maaten det skal skje paa er aa samle de unge til en festspilluke avvekslende i Kristiania, Bergen og Trondhjem, med opførsler av vore nationale dramaer, Bjørnsons, Ibsens og Holbergs.” Dette vakte gjenklang, og

forbundet fikk i løpet av kort tid 3200 medlemmer fordelt på 21 lokallag. Kristiania var første arrangørby ut og tilbød et tettepakket seksdagers program. De unge ble beskjeftiget med foredrag, omvisninger på byens museer, Osebergskipet, Akershus festning, gudstjenester, kransenedleggelse og teaterforestillinger.” (Lars Tingelstad *Aftenpostens* magasin *Historie* nr. 8 i 2018 s. 6)

Det ble opprettet et litterært selskap i Berlin for den østerrikske forfatteren Robert Musil allerede mens han levde, og dette selskapet ga han regelmessig økonomisk hjelp. Senere ble det opprettet et selskap i Wien, som også ga forfatteren penger (Genazino 2007 s. 64-65).

“Der er i dag godt 50 litterære selskaper [i Danmark] (www.litteraturselskaber.dk); hovedparten er centreret om et dansk eller utenlandsk forfatterskap, andre om perioder og “-ismer”. Nogle selskaper har en lokal forankring i et hus med tilknytning til digteren, f.eks. en bolig som så fungerer som samlingssted for møder og optræden der er med til at styrke den lokale interesse for digteren, hans forfatterskap og hans selskab. Et eksempel kunne være Malvinas Hus i Spentrup med dets tilknytning til Blicher (www.blicherselskabet.dk) – eller Jeppe Aakjærs Jenle (www.jenle.dk). De fleste selskaper har en hjemmeside med alskens nyttige godter om det pågående forfatterskap – hjemmesider der bruges flittigt både af skoleelever, universitetsstuderende og “helt almindelige læsere”. Eksempelvis har Pontoppidan Selskabets hjemmeside i maj måned 2014 haft besøg af 15000 forskellige brugere.” (Johan Rosdahl i <http://dansklf.dk/~media/>; lesedato 06.05.15)

I 1986 slo 26 tyske litteraturselskaper seg sammen i et Arbeidsfellesskap for litterære selskaper og minnesmerker (Arbeitsgemeinschaft Literarischer Gesellschaften und Gedenkstätten). I 1999 bestod dette av 160 litterære selskaper med over 65.000 medlemmer (Schütz 2010 s. 209). I 2008 hadde dette fellesskapet 209 foreninger og institusjoner, bl.a. litteraturmuseer, under sin sparaply, og som til sammen representerte ca. 65.000 medlemmer (Plachta 2008 s. 141).

“We are the Gaskell Society, a group devoted to the study and appreciation of the life and work of the Victorian author, biographer, humanitarian, social campaigner, wife and mother, Elizabeth Gaskell. Her books, which include *North and South*, *Cranford*, *Wives and Daughters*, *Mary Barton* and a biography of Charlotte Brontë, explore timeless themes of human dignity, suffering and hope. Her pioneering independent spirit and tireless energy showed she was, in so many senses, an absolutely modern woman. The Gaskell Society has UK regional branches in Manchester; Knutsford; London & South East, and the South West of England. We host several events a year, including meetings, trips and socials, which you can read about in our events calendar. We host a national conference every two years. We also publish a regular newsletter and an annual journal of academic Gaskell studies. We are a mixed group – what unites us is our admiration of Elizabeth Gaskell’s spirit and work. If you’ve visited Elizabeth’s beautiful house on

Plymouth Grove in Manchester, strolled through picturesque Knutsford, or you'd just like to learn more about this extraordinary woman, her life and her work, then join us!" (<http://gaskellsociety.co.uk/>; lesedato 26.05.16)

"The International Edith Wharton Society, founded by Professor Annette Zilversmit, met for the first time on December 17, 1983, at the MLA [Modern Language Association] Convention in New York City. Since that time, members of the Society have seen Edith Wharton take her place in the canon of important American literary figures. We are proud of the role that the Society has played in fostering Wharton scholarship. The special conferences that we have organized – in Paris, at The Mount in Massachusetts, at Yale University, and in London – have provided exciting opportunities for scholars from around the world to come together and exchange ideas. Our panels at MLA conventions have stimulated on-going discussion among both scholars and students. Our publication, *The Edith Wharton Review*, goes out to over three hundred subscribers. [...] The Edith Wharton Society is an Allied Organization of the Modern Language Association, and as such, it sponsors one panel (with a competitive second panel) at the annual MLA convention, which is always held the first week in January. [...] Meetings are customarily held at MLA, ALA, and the Wharton Society conferences. The notice of a conference (through calls for papers, announcements, and so on) also constitutes notice that a meeting may be held. [...] Elections for the Executive Board are held yearly. Nominations are accepted until March 30, and a paper ballot is sent to members. Results of the voting are announced at the MLA. Officers are elected every two years by the same process. It is customary for officers to have served first on the Executive Board. [...] As a member of the Edith Wharton Society, you will receive the following:

- *The Edith Wharton Review*, which is published twice a year. *The Edith Wharton Review* is a peer-reviewed journal and is indexed by the *MLA International Bibliography*.

- Calls for papers to conferences such as MLA and ALA (American Literature Association).

- Information and invitations to meetings and social events hosted by the Society, such as the annual dinner at MLA."

(<https://edithwhartonsociety.wordpress.com/membership/about/>; lesedato 19.05.16)

"In his 1901-02 Edinburgh lecture series, William James referred to the "cult" surrounding Walt Whitman: "many persons to-day regard Walt Whitman as the restorer of the eternal natural religion. He has infected them with his own love of comrades, with his own gladness that he and they exist. Societies are actually formed for his cult; a periodical organ exists for its propagation, in which the lines of orthodoxy and heterodoxy are already beginning to be drawn" (Matt Hills i Mathijs og Mendik 2008 s. 134).

“Founded in 1990, The Oscar Wilde Society is a literary society devoted to the congenial appreciation of Oscar Wilde. It is a nonprofit making organisation which aims to promote knowledge, appreciation and study of Wilde’s life, personality, and works. It organises lectures, readings, and discussions about Wilde and his works, and visits to places associated with him. The Society’s peer-reviewed Journal of Oscar Wilde Studies, “The Wildean”, is published twice a year. The illustrated Newsletter Journal “Intentions” is published about four times a year and members also receive E-Newsletters giving information about Society and public events.” (<http://oscarwildesociety.co.uk/>; lesedato 24.06.16) “OUR annual Birthday Dinners have always been particularly popular and considered to be one of the highlights of the Society year. They are held on an evening near Oscar Wilde’s Birthday (16 October) at the National Liberal Club. At the most recent Dinner, on 16 October 2015, the Chairman, Don Mead, announced the appointment of Gyles Brandreth as Hon President. We commemorated our twenty-fifth anniversary and published Don’s lavishly illustrated Anniversary Booklet which gives a short history of the Society and describes some of its most memorable events. [...] At the 2014 Birthday Dinner Matthew Sturgis, whose subject was ‘On Being Wilde’s Biographer’, sprang a surprise on us. By searching the autobiographies of minor characters of the period he had found a variety of anecdotes about Wilde of varying degrees of plausibility. He asked us to vote on each of them: true or fiction? The scores were duly noted and may or may not have helped Matthew determine their value.” (<http://oscarwildesociety.co.uk/event/birthday-dinners/>; lesedato 24.06.16)

“The Tolkien Society is an educational charity, literary society, and international fan club, devoted to promoting the life and works of J.R.R. Tolkien. Registering in England (charity no. 273809), the Society was founded in 1969 and received the blessing of Tolkien himself when he agreed to become the Society’s president; he remains the Society’s president to this day whilst his daughter, Priscilla, serves as our Vice-President. [...] Although based in the U. K., the Society has hundreds of members in dozens of countries around the world who hold local events in their areas and who all receive the Society’s journals *Amon Hen* and *Mallorn*. What binds all members together is a shared passion for the works of J.R.R. Tolkien.” (<http://www.tolkiensociety.org/society/>; lesedato 29.08.16)

“Oxonmoot is an annual event hosted by the Tolkien Society which brings together around 200 Tolkien fans, scholars, students and Society members from across the world. It has been held annually in Oxford since 1974 on a weekend close to Bilbo and Frodo’s birthday (22nd September) and is the key event in the Society’s annual calendar – if you want to come to any Tolkien event, come to Oxonmoot. Oxonmoot is a three- or four-day event and since 1991 it has always been in a picturesque college of the University of Oxford. The college supply meals and accommodation for the weekend so we effectively “take over” the college and enjoy an exclusively Tolkien weekend! Oxonmoot 2016 is being held over 4 days from the afternoon of Thursday 8th September until lunch time on Sunday 11th September, at St Antony’s College. The setting allows delegates an opportunity to

spend time in one of the loveliest settings for study in the world. The college is set in a pleasant leafy residential area of north Oxford, just a 10-minute walk from the heart of the city. The campus has a mixture of architectural styles ranging from the nineteenth century, through the 1960s, up to the present day. It sits within attractive gardens, and its quiet position and first-class facilities make it a very attractive location for conferences. We are currently developing the programme for this year, but it typically includes: talks, quizzes, lectures, an auction, an art show, workshops, performances, papers, discussions, sales, singing, slideshows, dancing, costuming, gaming and celebrating. New events confirmed for this year include: a dwarven beard-making workshop with our infamous group of “dwarf” ladies, and a Hungry Hobbit Bake-Off competition, for which all places on the judging panel have already been snapped up by eager members. All of this is supplemented by continual eating, drinking and chatting! The weekend concludes with a visit to Tolkien’s grave on the Sunday morning – a beautiful and moving end to the event.” (<http://www.tolkienociety.org/events/oxonmoot-2016/>; lesedato 25.08.16)

“*Dr. Watson’s Neglected Patients* is an organization of Sherlock Holmes enthusiasts located in Denver, Colorado, named after the patients Dr. Watson left behind to follow the investigations of his friend. *The Neglected Patients* is a scion society of the *Baker Street Irregulars*. [...] *Dr. Watson’s Neglected Patients* was founded in 1974 by Mary Ake and Nancy Wynn. The founding of *DWNP* allowed Denver area Sherlockians and mystery fans to meet and share a common bond, which extends far beyond the life and times of Sir Arthur Conan Doyle’s and the world’s first Consulting Detective, Sherlock Holmes. The interests of the *Neglected Patients* range from Victorian society, customs, literature and theater (including the musicals of Gilbert and Sullivan); British history and Politics; forensic science; police investigative techniques to the whole genre of mystery fiction.” (<http://www.dwnp.com/>; lesedato 28.11.13)

“Hamsun-Selskapet ble stiftet 11. august 1988 under Hamsun-dagene på Hamarøy. Bak stiftelsen står en rekke av Norges fremste kulturarbeidere, sammen med Norske Forfatterforening, Den Norske Bokklubben og Gyldendal Norsk Forlag. Det er opprettet lokalavdelinger av selskapet i Grimstad og Oslo. Selskapets formål er å arbeide for å utbre kjennskapen til og interessen for Knut Hamsuns diktning, nasjonalt og internasjonalt, og å stimulere til fortsatt utforskning og diskusjon.” (fra brosjyre delt ut i Filmens Hus i Oslo 4. mai 2013 i forbindelse med visning av Hamsun-filmatiseringer) “Hamsun-Selskapet er i dag Norges største litterære forening med i overkant av 600 medlemmer.” (<http://www.gd.no/>; lesedato 06.05.13)

“Velkommen til Hamsun-Selskapet. Norges største litterære forening! Hamsun-Selskapet, foreningen for dig som også er fanget ind i Knut Hamsuns magiske verden. Gennem Hamsun-Selskapet vil Du få masser af kulturelle oplevelser og Du møder spændende og engagerede mennesker, som deler din interesse for Knut Hamsun og hans digtning. [...] Hamsun-Selskapet har sin egen facebook gruppe.

Har Du kendskab til arrangementer, har Du aktuell Hamsun-information eller vil Du bare i kontakt med andre entusiaster, så er gruppen lige noget for dig. Gruppen administreres af Hege Faust, formand i Hamsun-Selskapet. [...] Neste bok i Hamsun-selskapets skriftserie nå utkommet: Årets bok fra Hamsun-Selskapet er en samling foredrag fra tre ulike arrangementer i regi av Hamsun-Selskapet: Hamsun-seminar under Vinterfestuka i Narvik i februar 2014, Litteraturseminar under Hamsun-dagene på Hamarøy i august 2014 og seminaret “Hamsun – Handelsstedene – Harr” på Kjerringøy ved Bodø i august 2015. [...] Hamsun-Selskapets seminar under Hamsundagene på Hamarøy i august 2014 var et rent litterært seminar. Det mest underholdende bidraget var utvilsomt foredraget til Inge Eidsvåg om Hamsun og de gamle; den største publikumssuksessen var innslaget med forfatteren Herbjørg Wassmo som bl. a. fortalte om da hun som ung pike møtte Marie Hamsun på Hamarøy. Det ferskeste seminaret som er dekket i denne boka, fant sted på Kjerringøy gamle handelsstedet i august 2015. I hele sju Hamsunromaner står et handelssted – med alle dets kompliserte relasjoner og transaksjoner – sentralt for handlinga og miljøtegninga. Boka, som som nu er medlemmene i hende, er på 142 sider.” (<http://www.hamsun-selskapet.no/>; lesedato 09.06.16)

“H.C. ANDERSEN-SAMFUNDET er et litterært selskab, som har til formål at vække og vedligeholde interessen for og kendskabet til H.C. Andersens digtning, samt at fremme undersøgelser og studier vedrørende digterens person, liv og værker. H.C. ANDERSEN-SAMFUNDET er stiftet i 1925 med hjemsted i Odense, i 1936 deltes foreningen af geografiske grunde i henholdsvis H.C. Andersen-Samfundet i Odense og H.C. Andersen-Samfundet i København. De to foreninger har selvstændige bestyrelser og aktiviteter, men har i de senere år haft et fint samarbejde. Foreningerne opfylder deres formål blandt andet ved afholdelse af medlemsmøder med foredrag og oplæsning, ved indbydelse til andre musiske arrangementer og ved tilrettelæggelse af ekskursioner “i digterens fodspor”. Medlemskab opnås ved henvendelse til sekretæren for en af foreningerne – og der stilles ingen krav om særlige forkundskaber (omend “Forkundskaber ere nyttige”, Hiertesorg), blot at man holder af H.C. Andersens digtning... og betaler sit beskedne kontingent! [...] 02. november 2011: Professor Thomas Bredsdorff fortæller om “Ironien i H.C. Andersens eventyr” onsdag den 2. november kl. 19:30 i Den Gule Villa, Dirch Passers Allé 2, 2000 Frederiksberg. Derefter læser skuespiller Søren Spanning eventyrene Grantræet, Hjertesorg og Tante Tandpine.” (<http://www.hca-samfundet.dk/>; lesedato 21.09.11)

“Hans Børli selskapet ble stiftet 17. mars 1991. Formål er: “Samle, bevare og holde levende materiale og minner som belyser Hans Børli's liv og forfatterskap.” Selskapet er ansvarlig for vedlikeholdet av Børli's hjemsted på Fjellskogen. Denne vakre plassen ved Børen sjø er en severdighet i seg selv. Den kan besøkes fritt hele året. Her arrangeres “Junikveld” første søndagen i juni måned hvert år – et arrangement som trekker et stort publikum. Som medlem støtter du selskapets arbeid. Dessuten vil du få medlemsbladet Tyristikka (3 nr. i året), melding om ulike

arrangement, boktilbud m.m.” (fra folder delt ut på Norsk folkemuseum i mars 2011)

“Hans Børli-selskapet har deltatt i / vært bidragsytende til følgende, større arrangement:

(Junikveld-arrangementet er ikke tatt med her)

Avduking av Børli-byste utenfor Eidskog Rådhus (1992)

[...]

Børli-kveld. Diktets Venner, Skien (1993)

Lyrikk-kveld. Nes Kunsforening, Lillerommen (1993)

Blomstringsdagene i Eidskog. Stand (1993-98)

Norsk Speiderforbunds landsleir på Ingelsrud. Børli-utstilling (1993)

“Prøv å sette vinger på en stein”. Katja Medbøe (lesing) og Edvard Askeland (bass). Amfiscenen, Nationalteatret. Også fremført i “Månefisken Kulturverksted”, Oslo. (1994)

“Enestående”. Kvelds- og temagudstjeneste i Oslo Domkirke. Børli-dikt “satt opp mot” Salmenes Bok og Klagesangene. Med Katja Medbøe og kapellan Hans Erik Raustøl. (1994)

Ungdommens lyrikk-festival i Hokksund (1994)

“Skogsarbeideren før og nå”. Engerdal (1994)

Kunst & Musikkuka i Eidskog (1995 – fram til d.d.)

Konsert med Sinnika Langeland. Eidskog Rådhus (1995)

Hans Børli-seminar. Flisa (1997)

Børli-kveld på Kjernsmo gård. Nes Lyrikk-klubb (1997)

Poesifestivalen i Søgne: “Poesi -97”. Hans Børli var hoveddikteren (1997)

Børli-kveld i Mullikkala, sammen med Glåmdalen og Sinnika Langeland. Louis Muinzer (professor fra Belfast, N-Irland), som har oversatt mange av Hans Børlis dikt til engelsk, var til stede. Han leste flere av sine oversatte dikt (1998)

Jubileumsarrangement (Hans Børli ville vært 80 år) i Eidskog Rådhus med påfølgende festmiddag på “Spisestuen” (1998)

“Ved bålet”. Børli-oktober-kveld i Oppistun (2000-2003)

[...]

Kortfilmproduksjonen over novellen “Mord”, produsert av Castberg Filmtjenester (2004)

[...]

Flere av selskapets medlemmer har – over tid – bidratt med foredrag, opplesing og sang/musikk om og av Hans Børli. Disse har vært, og er: Thorbjørn Jagland, Lars Klevestrand, Levi Henriksen, Sinikka Langeland, Guri Hornberg, Anny Sagen, Tordis Ulvo Hornslien, Karin Leonhardsen, Beathe Børli Karterud, Juel Stubberud, Bjørn Andresen, Erik Hageler, Andreas Ulvo, Svein Olav Blindheim, Kjell Rymoen, Mats Nolemo i “Friteatern” (Sverige) og Sverre Eier.” (www.borli.org/; lesedato 01.04.11)

“Søndag ble “Eidskog Bibliotek” byttet ut med “Tyrielden – Eidskog Bibliotek” [oppkalt etter hans Børlis første diktsamling], etter et langt samarbeid mellom

kommunen og Børliselskapet i Eidskog. Det nye biblioteknavnet skal knytte bygda tettere til den kjente skogsdikteren Hans Børli, og hans mange verker.” (<https://www.glomdalen.no/kultur/historisk-navnebytte/s/1-57-6239384>; lesedato 28.05.18)

“Sigrid Undset Selskapet, SUS, er en forening som gjennom sin virksomhet skal fremme interessen for Sigrid Undset og hennes forfatterskap samt støtte arbeidet med Norsk litteraturfestival, Sigrid Undset-dagene. Vår venneforening skal være både for lystlesere og fagfolk, finnmarkinger og lillehamringer, aktive festival-assistenter og passive støttemedlemmer. Foreningen arbeider som sagt med å fremme Sigrid Undsets forfatterskap, men er også en venneforening for alle som er glad i litteratur. Når mennesker møtes i interessen for en yndlingsforfatter, oppstår “et slags lykkelig frimureri”, skriver Sigrid Undset. Det er nettopp et slikt fellesskap vi vil invitere Undsets lesere til – gjennom arrangementer, bidrag til litteratur-festivalen på Lillehammer og ikke minst gjennom vårt medlemsblad Gymnadenia.” (<http://www.undset.no/Omoss.aspx>; lesedato 22.06.16)

“Trygve Gulbranssens venner ble stiftet i november 2012. Foreningen er en frivillig organisasjon som skal arbeide for å fremme kunnskap og interesse om forfatteren Trygve Gulbranssens liv og forfatterskap, og drive med aktiviteter som er tilknyttet dette.” (<http://www.trygvegulbranssen.no/p/om-venneforeningen.html>; lesedato 26.08.16) “Den 17. mai ble Trygve Gulbranssens byste avduket på nytt! Den høytidelige markeringen fant sted på Mysen torg og forfatterens datter Ragna Gulbranssen foretok avdukingen. Det var Mysen Rotary Klubb som tok initiativ til å få laget og reist minnesmerket på 1980-tallet med støtte fra Eidsberg kommune [...]. Gulbranssen var chartermedlem i Mysen Rotary. Bysten er utformet av den kjente billedhuggeren Arne Durban. Den ble avduket på forfatterens fødselsdag den 15. juni 1985 av daværende kulturminister Lars Roar Langslet. Etter at den gamle Kredittkassens filial på Mysen ble nedlagt har bysten stått for seg selv, nesten usynlig, omgitt av store busker. Om vinteren har den ofte blitt begravet i snøhauger. Venneforeningen synes den folkekjære forfatteren fortjente en bedre og mer sentral plassering. Vi tok kontakt med Eidsberg kommune og ordfører Erik Unaas for et par år siden og har siden den gang arbeidet for å finne best mulig plassering av bysten. I en kort periode sto selve bysten inne på biblioteket i fjor sommer, under 120-års markeringen og utstillingen av Trygve Gulbranssens tegninger. Bysten har nå fått en sentral og flott plassering, på kommunal grunn, på Mysen torg. Mysen Rotary har sponset ny belysning og Ragna Gulbranssen har sponset en informativ plakett, utformet i samarbeid med venneforeningen, som er festet til sokkelen.” (<http://www.trygvegulbranssen.no/2015/10/saksliste-arsrapport-og-regnskap.html#more>; lesedato 26.08.16)

“Det ble en hyggelig og høytidelig markering [av Trygve Gulbranssen] den 17. mai. Venneforeningens leder, Kari-Marte Frøyset, ønsket velkommen før nestleder Anne-Brit Stensrød leste diktene “17. mai 1940” av Nordahl Grieg og “17. mai 1945” av Trygve Gulbranssen. Ordfører Erik Unaas og Johan Hovdedalen fra Mysen Rotary Klubb sa noen velvalgte ord før bysten ble avduket av Ragna

Gulbranssen. Søndag 14. juni 2015 markerte venneforeningen Trygve Gulbranssens fødselsdag. Forfatteren ville fylt 121 år den 15. juni. I år hadde vi den glede av å invitere til hageselskap på Hobøl gård, i samarbeid med Ragna Gulbranssen. Rundt 50 "venner" møtte opp for å feire forfatterens fødselsdag på hans tidligere hjemsted, Hobøl gård i Eidsberg. Det ble et svært vellykket og hyggelig arrangement vi håper å kunne gjenta neste år! En gruppe ungdom fra Trømborg skolekorps spilte for oss. Det samme gjorde den meget dyktige fiolinisten Inga, som Ragna Gulbranssen er gudmor til. Vi fikk lov til å ha omvisninger i huset; i peisestuen, finstuen og på forfatterens arbeidsværelse. Dette ble svært godt mottatt blant de besøkende. Stemningen i den vakre hagen var magisk. [...] Lørdag 10. oktober 2015 avholdes foreningens årlige årsmøte. Denne gang på Kulturtorget i Mysen. Venneforeningen har også deltatt på følgende i 2015: Ragna Gulbranssen har opprettet 'Trygve Gulbranssens Minnefond'. Midlene skal tildeles funksjonshemmede idrettsutøvere. Styremedlem Espen A. Volden representerer venneforeningen i fondets styre. Tildelingen fant sted på Eidsberg bibliotek 2. september 2015. Styremedlem Hans Rasmus Glomsrud holdt et mini-foredrag om Trygve Gulbranssen og hans engasjement innen idrett. [...] Foreningens nettside www.trygvegulbranssen.no oppdateres med informasjon om aktiviteter og med stoff knyttet til Gulbranssen. Hans Rasmus har fått tillatelse fra Tore Hoels enke til å benytte tekster fra den gamle nettsiden som legges ut. Det er også lagt ut tekster på engelsk og tysk. Nettsiden har hatt nesten 19000 sidevisninger siden starten i 2013. Det er flest besøkende fra Ukraina!, deretter Norge tett fulgt av USA og Tyskland. Foreningens facebooksider har nå 190 følgere. Majoriteten er fra Norge. Her legges det ut informasjon tilknyttet arrangementer og saker som omhandler Gulbranssen og hans forfatterskap." (<http://www.trygvegulbranssen.no/2015/10/saksliste-arsrapport-og-regnskap.html#more>; lesedato 25.08.16)

"Ragna Gulbranssen feiret sin 85-års lørdag 11. april. Fem av styrets medlemmer var tilstede og fikk først oppleve en flott konsert i Oppegård kirke med påfølgende middag på Villa Sandvigen. Som gave fra Trygve Gulbranssens venner fikk Ragna en tur til valgfritt museum/forfatterhjem. Lørdag 19. september dro fire av styrets medlemmer på tur med Ragna til Mårbacka i Sverige, Selma Lagerlöfs hjem. [...] Styret jobber videre med å utarbeide materiell til Eidsbergskolens elever på barne- og ungdomstrinnet. Vi vil kontakte skolekontoret og se på ulike muligheter for å realisere et undervisningsopplegg. [...] Vi i styret vil arbeide med å finne på flere aktiviteter for medlemmene. Etter tre års drift har vi nå litt penger på konto som vi ønsker skal komme medlemmene til gode også. Vi har diskutert ulike muligheter, alt fra tur til Romsdal for å se på stedene der opptakene til den tyske filmen ble gjort til julebord i "Bjørndals-ånd". Vi oppfordrer herved dere alle til å komme med ønsker og innspill! Send gjerne inn forslag på e-post eller ta kontakt siden også." (<http://www.trygvegulbranssen.no/2015/10/saksliste-arsrapport-og-regnskap.html#more>; lesedato 26.08.16)

Grethe Fatima Syéd forteller i *En sommer med Nedreaas* (2019) hvordan Torborg Nedreaas-selskapet ble til.

Amerikaneren L. Frank Baum skrev sin første barnebok om fantasilandet Oz i 1900, og senere skrev han en lang rekke oppfølgere. Verket har blitt adaptert tallrike ganger, til f.eks. film og skuespill. “The International Wizard of Oz Club, founded in 1957 by a 13-year-old boy, attracts all kinds of Oz fans. Individually we started with W. W. Denslow, Oz ornaments, Return to Oz, or Oz comics. [...] But together we find that there’s room for all in that two-letter name. So we orbit the single common component of Oz as the International Wizard of Oz Club. Our early years focused primarily on the series of Oz books written by L. Frank Baum and his successors. But the extraordinary appeal of the 1939 MGM film based on *The Wizard of Oz* has added countless members to our group through the years – shaping and influencing our collective interests along the way. Most Oz fans quickly become Oz collectors. Books, dolls, autographs, housewares...so much Oz to find and enjoy! The Club is a perfect place to spread word of vintage finds and forthcoming treasures. We are organized as a 501(c)(3) educational organization with a formal structure, board, and by-laws. We have an office, an inventory of publications for sale, and a growing archive of artwork and research material. But at heart we remain a diverse lot of Oz fans sharing our enthusiasm for America’s favorite fairyland through our journal, *The Baum Bugle*; annual meetings; and publications.” (<https://ozclub.org/>; lesedato 31.08.21)

Litteraturliste (for hele leksikonet): <https://www.litteraturogmedieleksikon.no/gallery/litteraturliste.pdf>

Alle artiklene i leksikonet er tilgjengelig på <https://www.litteraturogmedieleksikon.no>